

Ky dokument nuk është prova. Prova janë bajtët e ruajtur: HTML-ja e faqes, pamja e saj, dhe zinxhiri i hash-eve që i lidh. Kjo dëshmi është paraqitja e tyre, e prodhuar automatikisht. Verifikohet me kodin më poshtë **pa na pyetur ne**.

ARTIKULLI

TITULLI	Studimi - Akullnajat e Austrisë po zhduken më shpejt se sa pritej
ADRESA	https://www.syri.net/klime/920559/akullnajat-e-austrise-po-zhduken-me-shpejt-se-sa-pritej/
BURIMI	syri.net
GJENDJA	online

KOHA

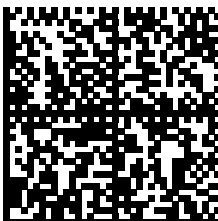
KAPUR NGA NE	2 tetor 2026, 07:49:52 UTC <i>Dritarja jonë e pasigurisë: ± 300 s — intervali me të cilin e kontrollojmë këtë burim.</i>
DEKLARUAR NGA PORTALI	2 tetor 2026, 07:45:31 UTC <i>Koha e deklaruar vjen nga pala që po vlerësohet. Ora jonë nuk preket prej saj, dhe të dyja shfaqen këtu të ndara.</i>

HASH-ET · SHA-256

PËRMBAJTJA	f4be055b760e0ec5b09005b97b44d8afaf189488319b4cdd55f3485ccdb7f348
TEKSTI	a87b3b15f6b4446d9a79e007f7b4be8035470f6b7be7c849cc00c4abf36ac28b
PAMJA	df8c90911208b2f993b87658150db680dc7cb5f8ba5957473191ced5dd0b49a3

ZINXHIRI I PROVËS

KJO HYRJE	68ee8aca223dfd80469cdde391bfd2aeb5ca6abdf769b9d7f8d5f0dc39ec74f2
E MËPARSHMJA	—
RRËNJA MERKLE	—
ANKORIMI	nuk është ankoruar ende <i>Kjo hyrje nuk është përfshirë ende në asnjë pemë Merkle të dërguar. Zinxhiri i hash-eve provon rendin dhe integritetin; koha jo.</i>

SKANOJE PËR TA VERIFIKUAR

Kodi të nxjerr te eksploruesi i STAMLES. Ai regjistër nuk është yni: nëse serveri ynë bie nesër, vula mbetet aty ku është.

Faqja tregon njërën nga tri gjendjet — **nuk u gjet**, **në radhë**, ose **e konfirmuar** me bllokun, rrënjën Merkle dhe transaksionin në Polygon. Krahazo hash-in që gjen atje me atë të shtypur më lart: nëse përputhen, kjo kapje ekzistonte para asaj ore, dhe ne nuk mund ta kishim ndryshuar pas saj.

<https://scan.stamles.eu/verify/68ee8aca223dfd80469cdde391bfd2aeb5ca6abdf769b9d7f8d5f0dc39ec74f2>

PAMJA E FAQES

Renderuar nga HTML-ja jonë e ruajtur, jo nga rrjeti. **Riprodhon kopjen tonë, jo pamjen e atëhershme:** stilet dhe imazhet e largëta mund të mos ekzistojnë më ose të kenë ndryshuar.

Motori: chromium-stored+assets · dritarja 1280×1024 px

SONILA MEÇO

Censura moderne nuk është ekrani i zi, por ekrani plot

NGA GENC POLLO

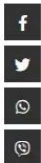
Ringjallja e kushteve të vërteta - dhe kumti i Ursula von der Leyen në Tiranë

më të lexuarat

Akullnajat zvicerane humbasin mbi 5% të vëllimit të akullit në vitin 2026

Akullnajat e Austrisë po zhduken më shpejt se sa pritej

Akullnajat e Austrisë po zhduken më shpejt se sa pritej

09:45, 02/10/2026

ZMADHO TEKSTIN

Tërheqja e akullnajave të Austrisë është lehtësisht e dukshme për këdo që bën ecje në malet e vendit. Tani, një analizë e saktë shkencore e këtij fenomeni është e disponueshme.

Inventari i ri i Akullnajave Austriake është një studim i akullnajave të vendit, i përpiluar nga njëmbëdhjetë institucione, duke përfshirë Akademinë Austriake të Shkencave (ÖAW), Universitetet e Innsbruck, Salzburg dhe Graz, si dhe Universitetin e Teknologjisë në Graz dhe GeoSphere Austria.

Rezultatet e studimit, të cilat dokumentuan të 799 akullnajat austriake duke përdorur fotografi ajrore, u botuan në revistën The Cryosphere. Dhe ato janë alarmante: "Humbja e sipërfaqes së akullnajave në vitet e fundit ka qenë ekstreme. Ne po shohim zhdukjen e akullnajave", thotë autorja kryesore Lea Hartl nga Instituti për Kërkime Ndërdisciplinore Malore në Akademinë Austriake të Shkencave.

Një e treta më pak

Dekadat e fundit në veçanti kanë sjellë humbje të mëdha për akullnajat e Austrisë. Që nga mesi i viteve 2000, 30 përqind e sipërfaqes së tyre është shkrirë. 95 akullnaja madje janë zhdukur plotësisht.

Studiuesit presin që humbja e akullnajave të përshpejtohet më tej. Disa vargmale që aktualisht ende strehojnë akullnaja së shpejti do të jenë pa akull. Programet e monitorimit si ky janë thelbësore për regjistrimin e këtyre ndryshimeve, theksojnë studiuesit. Kohët e fundit, ka pasur pasiguri në lidhje me financimin e programeve të tilla. Të dhënat përdoren, për shembull, për modelimin hidrologjik. "Me inventarin e ri, ne mund ta shprehim më mirë zhdukjen që shohim në terren në terma numerikë", thotë Lea Hartl.

Verë me valë të nxehta

Në fakt, ka studime të tjera që janë duke u zhvilluar aktualisht. Në Austri, vullnetarë nga Klubi Alpin Austriak (ÖAV) aktualisht po dokumentojnë akullnajat pas verës. "Ne kemi matur tërheqje që nuk i kemi parë kurrë më parë në këtë lartësi", tha së fundmi Andreas Kellerer-Pirklbauer i shërbimit të monitorimit të akullnajave të ÖAV. Për shembull, një tërheqje deri në katër metra u mat në

Akullinajen Pasterze dhe deri në anjete metra në gjunën e akullinajës. Matjet tani duhet të analizohen në detaje, "por përshtypjet fillestare konfirmojnë: Ishte një verë e keqe, një vit i keq", tha Kellerer-Pirklbauer.

Alpet janë prekur rëndë

Nuk janë vetëm akullinajat e Austrisë që po vuajnë nga nxehtësia. Mungesa e borës dimrin e kaluar dhe nxehtësia e madhe këtë verë kanë pasur pasoja dramatike për akullinajat alpine. Në Zvicër, rreth 5.5 përqind e vëllimit të akullit është shkruar këtë vit, sipas Rrjetit Zviceran të Monitorimit të Akullinajave (Glamos). Ata e përshkruajnë vitin si shkatërrues për akullinajat. Ekspertët gjithashtu presin humbje të konsiderueshme në Austri. "Akullinajat alpine nuk kanë asnjë shans afatgjatë për mbijetesë në kushte të tilla", pohon Glamos.

Trashësia mesatare e akullit të akullinajave individuale zvicerane është ulur me 2.5 deri në 4 metra. Vetëm në vitin rekord 2022 humbja ishte më e madhe. Rrjeti i monitorimit ia atribuon këtë zhvillim ndryshimeve klimatike. Humbja e akullit në pesë vitet e fundit ka qenë pothuajse dy herë më e lartë se në pesë vitet e mëparshme.

Kufiri zero gradë mbi 4000 metra

Sipas burimeve zvicerane, Glamos, me mbi 140 vjet matje, është një nga rrjetet më të vjetra të monitorimit të akullinajave në botë. Ai mat rregullisht 23 nga afërsisht 1400 akullinajat zvicerane, dhe i ekstrapolon këto matje në të gjitha akullinajat.

Sipas Glamos, gjatë dimrit të vitit 2025/26 ra dukshëm më pak borë në të gjitha lartësitë sesa mesatarja afatgjatë. Niveli i ngrirjes ishte mbi 4,000 metra për 76 ditë - më shpesh se kurrë më parë. Mbulesa mbrojtëse e borës mbi akullinajat ishte zhdukur pjesërisht deri në qershor, dhe deri në shtator nuk kishte mbetur më borë as në 3,500 metra.

Tërheqja akullinajore kompenson mungesën e ujit

Në përgjithësi, akullinajat humbën rreth 2.2 trilionë litra ujë midis korrikut dhe shtatorit, sipas Glamos. Kjo është më shumë se katër herë konsumi vjetor i ujit të pijshëm të familjeve zvicerane. Uji i shkruar aktualisht po ndihmon në zbutjen e mungesave të ujit gjatë verës. Megjithatë, ky efekt tashmë po zvogëlohet ndjeshëm ndërsa mbulesa e akullit tkurret.

Akullinajat e vogla janë zhdukur tashmë, siç është Akullinaja Bella Tola në Valais dhe Akullinaja Plattalva, e njohur edhe si Griessfirn, në Glarus. Akullinajat Allalin, Clariden, Great Aletsch dhe Rhone kanë përjetuar shkrije të paparë këtë vit, që kur filluan të mbaheshin të dhëna, raporton Glamos.

Glaciologu Matthias Huss i ETH Zurich, autori kryesor i raportit, i tha The Guardian se sjellja e shkrires së akullinajave si Plattalvafirn ka ndryshuar plotësisht që nga vitet 1950. Në atë kohë, shkallët e tërheqjes ishin ende relativisht normale. "Ajo që po shohim sot është një shpërthim në shkallët e shkrires, që çon në shembjen e këtyre akullinajave. Ato thjesht po shkatërrohen", tha Huss.

Gjermania pa akullinaja brenda dhjetë vjetësh

Nxehtësia ka lënë përsëri një kosto të rëndë në katër akullinajat e mbetura të Gjermanisë. Deri në vitin 2025, ato kishin humbur tashmë më shumë se një të katërtën e sipërfaqes së tyre vetëm në dy vjet. Një total prej rreth një milion metrash kub akulli u humbën, sipas një studimi të kryer vitin e kaluar nga gjeografi Wilfried Hagg i Universitetit të Shkencave të Aplikuara të Mynihut dhe glaciologu Christoph Mayer i Akademisë Bavareze të Shkencave. Humbje të konsiderueshme priten gjithashtu këtë vit, sipas stacionit të kërkimit mjedisor Schneefernerhaus në malin Zugspitze.

Vetëm mbetjet e mjerueshme të Akullinajës Blaueis dhe Akullinajës Watzmann në Alpet Berchtesgaden kanë mbetur; ato së shpejti mund ta humbasin statusin e tyre si akullinaja. Deri në fund të dekadës, Schneeferner Verior në Zugspitze mund të preket. Höllentalferner në rajonin e Zugspitze do të zgjasë më shumë. Megjithatë, shkencëtarët kohët e fundit i dhanë maksimumin vetëm dhjetë vjet të tjera. Atëherë Gjermania nuk do të ketë më akullinaja./ Der Standard.

© SYRI.net

Lexo edhe:

Akullinajat zvicerane humbasin mbi 5% të vëllimit të akullit në vitin 2026

Emetimet gjatë dhjetë viteve të fundit i kanë përkeqësuar ndjeshëm valët e fundit të të nxehtit

Kontrolli i Shëndetit Planetar: Gjendja e Tokës është përkeqësuar më tej

TË NGJASHME

Klima ndryshon edhe shampanjën: Franca detyrohet të miratojë rritjen e përqindjes së alkoolit, ja arsyeja

Grenlanda dhe Antarktida kanë humbur 12.5 trilionë tonë akull që nga viti 1979

Më shumë përmbytje, më shumë thatësira: Cikli i ujit po bëhet gjithnjë e më i çrregullt

Vrima e ozonit në Antarktidë u zgjerua mbi mesataren në fillim të shtatorit

I nxehti po merr gjithnjë e më shumë jetë njerëzish në qytetet evropiane

Ngrohja globale i shtyn insektet drejt lartësive, por ajri i rrallë i vë në vështirësi

'Super El Niño' kërcënon Himalajet, 'poli i tretë' i Tokës po ngrohet më shpejt

LAJME POLITIKË KRONIKË EKONOMI KOSOVA BOTË KULTURË SHKENCË SPORT JETË/STIL TRASHËGIMI MËDIË ARKIVA

SYRI.net është agjencia më e madhe e lajmeve në Shqipëri, që brenda një kohe të shkurtër është kthyer në lider të informacionit. Në SYRI.net do të gjeni opinionistë më me emër në vendin tonë, investigime dhe lajme që nuk do t'i gjeni diku tjetër. Lajmet në SYRI.net janë prodhim i SYRI.net dhe nuk lejohet marrja e tyre pa një komunikim të mëparshëm me redaksinë. Ju ftojmë të klikoni dhe të na shkruani sa herë që ju mendoni se duhet. Stafi i SYRI.net

Për informacione info@syri.net, për reklama marketing@syri.net

Pamja këtu është e ri-koduar për ta futur në dokument. Artefakti autoritar është skedari WebP i ruajtur, dhe hash-i i tij është ai i shtypur te faqja e parë — pra dallimi është i verifikueshëm, jo i fshehur.